

Men da fariseerne hørte at han hadde stoppet munnen på saddukeerne, samlet de seg om ham. Og en av dem, en lovlærd, fristet ham og sa: Mester! Hvilket bud er det største i loven? Han sa til ham: Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand. Dette er det største og første bud. Men et annet er like stort: Du skal elske din neste som deg selv. På disse to bud hviler hele loven og profetene.

Men mens fariseerne var samlet, spurte Jesus dem: Hva mener dere om Messias? Hvem er han sønn av? De sier til ham: Av David. Han sier til dem: Hvordan kan da David i Ånden kalle ham Herre? Han sier jo: Herren sa til min Herre: Sett deg ved min høyre hånd, til jeg får lagt dine fiender til skammel for dine føtter! Når nå David kaller ham Herre, hvordan kan han da være hans sønn? Og ingen var i stand til å svare ham et ord. Heller ikke våget noen å spørre ham mer fra den dagen.

[Matt 22,34-46](#)

Dette evangelium fremholder for oss to prekener som alltid skal ha sin gang i kristenheten. Kristus svarer her fariseerne på deres spørsmål: *Hvilket er det store bud i loven*, og Han stiller dem igjen spørsmålet: *Hva mener dere om Kristus, hvem er han sønn av?* og så videre.

Vi hører og skal høre begge lærdommer. Den første er læren om loven eller de ti Guds bud, og den andre er om Kristi nåde. For hvis den ene går til grunne, så går den andre med. Men når den ene prekes rett, så bringer den den andre med seg.

To prekener som Gud har forordnet

Gud har forordnet at disse to prekener skal gå side om side i kristenheten til enhver tid, ja, det har de gjort helt fra verdens begynnelse. De ble gitt vår første far Adam da han var i Paradis, og siden er de stadfestet ved Abraham, Moses og profetene.

Det er også nødvendig for menneskeslekten. Ved Adam er den falt i djevelens makt og lever i synden, og derfor er vi skyldige til den evige død. Denne synd og skam har Adam følt og klaget over, men siden er denne klage blitt så foraktet at hedningene ikke har aktet det for noen synd. De følte vel den onde lyst og begjæring i sjelen; men de mente at det var menneskenes art og natur. Dog har de lært at man skal motstå slike lyster og begjæringer, og ikke la naturen råde altfor meget. Men denne natur i og for seg selv har de ikke fordømt.

Derfor har Gud gitt dem en lære som åpenbarer hva mennesket er, hva det har vært, og hva det igjen skal bli. Det er lovens lære som Kristus her anfører, idet han sier: *Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte*, og så videre. Med dette ville Han si: Slik har du vært og slik skal du igjen bli. I Paradis har du hatt denne skatt, for du var skapt slik at du kunne elske Gud av hele ditt hjerte. Men nå må du igjen bli hva du var, for ellers kan du ikke komme i Guds rike. Det taler Han tydelig om på andre steder, som [Matt 19,17](#): *Vil du gå inn til livet, så hold budene*, og [Luk 10,28](#): *Gjør dette, så skal du leve*, og så videre. Budene må nødvendigvis holdes, og det er nytteløst å disputere meget om man kan bli salig uten å elske Gud av hele hjertet, og sin neste som seg selv. Budene må oppfylles så rent og fullkomment som englene i himmelen oppfyller dem.

Loven er nødvendig

Det er derfor uriktig og forkastelig om man ville preke – som noen i forrige tider, og som noen gale ånder fremdeles gjør – at om man ikke holder budene, ikke elsker Gud og nesten, så skader det dog ikke; for hvis man bare tror, så blir man salig. Nei, kjære mann, du tar feil. Du må sannelig holde budene og ha kjærlighet til Gud og nesten. For det står jo tydelig: *Vil du gå inn til livet, så hold budene*. Og [Gal 5,19-21](#): *Kjødets gjerninger er åpenbare. Det er slikt som utukt, urenhet,*

skamløshet, avgudsdyrkelse, trolldom, fiendskap, trette, avindsyke, sinne, ærgjerrighet, splittelse, partier, misunnelse, mord, drukkenskap, svirelag og annet slikt. Om dette sier jeg dere på forhånd, som jeg også før har sagt dere: De som gjør slikt, skal ikke arve Guds rike. Kristus vil at denne lære alltid skal stå ved makt blant de kristne. De skal vite hva de har vært, hva de skal gjøre, og hva de igjen skal bli, for ikke å bli i den tilstand de nå er i. Hvis de blir i den nåværende tilstand, må de fortapes.

I [Matt 5,17](#) sier Herren rent ut: Dere må ikke tro at jeg er kommet for å oppheve loven eller profetene! Jeg er ikke kommet for å oppheve, men for å oppfylle. For sannelig sier jeg dere: Før himmel og jord forgår, skal ikke den minste bokstav eller en eneste tøddel i loven forgå, før det er skjedd alt sammen. Videre sier Han, [Matt 12,36](#): Det sier jeg dere: Hvert unyttig ord som menneskene sier, skal de gjøre regnskap for på dommens dag. Og Paulus, [Rom 8,4](#): *Han [Gud] sendte sin egen Sønn i syndig kjøds lignelse, for syndens skyld, og fordømte synden i kjødet, for at lovens rettferdighet skulle bli oppfylt i oss.* Og [Rom 3,31](#): *Opphever vi så loven ved troen dersom vi lærer at man blir rettferdig ved troen og ikke ved gjerninger? Langt derifra! Vi stadfester loven.* Det er nettopp derfor vi lærer om troen for at loven kan oppfylles.

Lovens krav

Det er vel en god lære som sier oss hva vi skal være. Men skal den settes i verk og ikke prekes forgjeves, så må den andre læren komme til. Den vil si oss hvorledes og hvorved vi kan nå dette mål. Vi hører hva vi har tapt i Paradis. Før fallet levde Adam i fullkommen kjærlighet til Gud, i ren kjærlighet til nesten, i fullkommen lydighet og uten ond lyst. Hadde han blitt i denne tilstand, så hadde vi også vært i den. Men fordi han ved synden er falt fra dette bud, ligger også vi i samme jammer, fulle av synd og ulydighet, under Guds vrede og forbannelse, og faller fra en synd til en annen. Loven står der og dømmer oss skyldige til enhver tid. Den driver og fordrer at vi skal være fromme og lydige mot Gud.

Hva skal vi så gjøre her? Lovens krav er alltid over oss, og vi kan ikke oppfylle det. For her dømmer min egen samvittighet meg: Da jeg skal elske Gud av mitt ganske hjerte og min neste som meg selv, og jeg dog ikke gjør det, så må jeg være fordømt. Og Gud bekrefter dette. Hva råd er det nå? Jeg har ikke noe råd å gi deg, sier loven; men jeg krever at du skal være lydig.

Budskapet om Kristus

Men nå kommer profetene og vitner om Kristus, idet de sier: Det skal komme en som kan råde bot på denne ulykke. Han vil hjelpe til at mennesket kan få igjen hva det har tapt, og på ny komme i den stand som det er falt fra. Det er den andre preken, som også skal lyde inntil den ytterste dag. Den handler om vår hjelp fra synden, døden og djevelen, om legemets og sjelens oppreisning, om fornyelse i hjertelig kjærlighet til Gud og vår neste. Dette skal begynne her, men fullkommes i hint liv.

I hint liv skal troen ikke være mer, men en fullkommen kjærlighet, og alt det loven krever, skal vi da gjøre av ganske hjerte. Derfor må man allerede nå preke hva vi skal bli, nemlig at vi skal elske Gud og vår neste av hele hjertet. Det vil jeg gjøre og oppfylle, sier Kristus, ikke bare for min person, men jeg vil hjelpe dere til å begynne her og til å gå videre fram dag for dag, inntil dere kommer dit hvor også dere skal oppfylle det fullkomment.

Det går slik til: Da vi ikke kan holde loven, så er Kristus kommet og har stilt seg mellom Faderen og oss og ber slik: Kjære Fader! Vær nådig mot dem og forlat dem deres synder. Jeg vil ta deres synder på meg og bære dem. Jeg elsker deg og alle mennesker, og det viser jeg ved det at jeg utøser mitt blod for verden. Slik har jeg oppfylt loven, og gjort det dem til gode, for at de skal nyte godt av denne min fortjeneste og derved komme til nåde.

Det første som blir skjenket oss ved Kristus, er da dette, at selv om vi hittil ikke har oppfylt loven, så blir dog våre synder forlatt oss helt og fullt; men ikke på den måten at vi aldri skal holde loven, og bestandig fortsette i synden, eller at man skal lære slik: Når du har troen, da behøver du ikke å

elske Gud og nesten. Men nå først skal man begynne å holde loven, som er Guds evige og uforanderlige vilje. Det er også nødvendig å preke om nåden, for at man kan finne råd og hjelp til å komme så vidt.

Hjelpen består i det at Kristus ber sin Fader at Han vil forlate og ikke tilregne oss synden mot hans bud og hva vi enda skylder Ham. Så lover Han oss også å skjenke den Hellige Ånd, hvorved hjertet begynner å elske Gud og holde Hans bud. Gud er ikke nådig og barmhjertig mot syndere for at de ikke skal holde loven, og bli som de er. Men Han tilgir og forlater for Kristi skyld både synden og døden. For Kristus har oppfylt hele loven og derved gjort den så søt at vi – når Den Hellige Ånd opptenner og tilskynder oss – begynner å elske Ham igjen, og vokser i denne kjærlighet dag for dag.

Lovens oppfyllelse i oss

Slik begynner ikke bare nåden, men også sannheten i oss, det vil si, det rettskafne vesen som loven krever. Derfor sier [Johannes \(1,17\)](#) at *Kristus er full av nåde og sannhet*. Ved Ham er nåden og sannheten kommet i oss, og dette kan hverken Moses eller loven virke. Loven blir nemlig ikke slik opphevet ved nåden at den sannhet at man skal elske Gud og så videre, ikke skal etterfølges. Men ved Ham blir det tilgitt oss at vi ikke holder loven fullkomment, som vi jo skulle. Og så gir Han oss Den Hellige Ånd, som tenner en ny ild og varme i oss, nemlig lyst og kjærlighet til Guds bud. Det skal begynne i nådens rike og alltid vedvare inntil den ytterste dag, da det ikke mer skal hete nåde og forlatelse, men utelukkende sannhet og fullkommen lydighet. Imidlertid skjenker, tilgir, bærer over og ser Han gjennom fingrene med oss til enhver tid, inntil vi legges i vår grav.

Hvis vi nå slik blir i troen, det er, i denne syndsforlatelse, og vi her ved Den Hellige Ånd begynner å oppfylle loven ([1 Kor 3,13](#)), så vil Gud lutre og rense oss på den ytterste dag slik at vi ikke trenger forlatelse mer. Alt urent og syndig er tatt bort fra oss, og vi blir i alle måter som solen, uten plett og feil, fylt av kjærlighet, som Adam i Paradis.

Det som står skrevet i [Rom 3,31](#), blir da virkelig: *Vi stadfester og oppfyller loven*. Da kan den ikke beskyldes og anklage oss mer, for alt er da betalt og oppfylt, endog ved oss selv. Her i tiden heter det jo at loven ikke er oppfylt ved oss, og likevel er vi salige og frelst derfra idet vi kryper til Kristus, som har betalt for oss. Vi skjuler oss under Hans kappe og vinger inntil vi blir lagt i jorden. Fra graven skal vi siden komme fram igjen med et forklaret legeme, som er bare renhet og hellighet, og med en ren sjel, som er full av Guds kjærlighet.

Da har vi ikke mer behov for Hans skjul og forbønn, for alt hva vi skal ha, skal der være fullkomment. Fordi jeg tror på Ham, blir mine synder tilgitt meg her, og jeg er et nådens barn. Så skal sannheten begynne i meg, det vil si, et rettskaffent vesen, og det skal ikke opphøre før Han selv fullender det. Han er jo ikke kommet for å oppløse loven, men for å oppfylle den, og det ikke bare for seg selv – hva Han har gjort for lenge siden – men i meg og i alle kristne.

Lovens vitnesbyrd

Det er de to lærdommer som man skal holde fast ved. De hører sammen og må ikke skilles fra hverandre. Dem skal vi følge hele vårt liv. Loven eller Guds bud må nemlig begynne i de kristne, og den onde, ulydige verden må erfare at den ikke kan unngå den evige ild og dom hvis den ikke i troen på Kristus vil frykte og elske Gud. Vi må alle lære hvor vi er falt fra, og hvorledes synden er nedarvet på oss.

For når jeg sammenholder mitt liv og vandel med lovens forskrift, da ser og føler jeg alltid at det ikke stemmer overens. Jeg skal overlate meg i Guds hånd med legeme og sjel, jeg skal elske Ham av ganske hjerte; men jeg vil heller ha en krone i pungen enn ti guder i hjertet, og jeg er mer fornøyd når jeg kan vinne ti kroner enn når jeg hører hele evangeliet. Når en fyrste gir en et slott eller tusen kroner, hvor glad blir han ikke da! Men når en blir døpt eller får sakramentet, som er en himmelsk, evig skatt, så ser man ikke tiendeparten av denne gleden.

Slik er vi alle. Ingen gleder seg så hjertelig over Guds nåde og gaver som over gods og penger. Er ikke grunnen til dette at vi ikke elsker Gud som vi skal? For hvis vi trodde på Ham og elsket Ham,

så var det oss mer kjærte at Han ga oss et øye, enn om vi eide alt i verden. Og det ville glede oss mer å høre ett trøstig ord, som Han tilsier oss ved evangeliet, enn all verdens rikdommer, ære og anseelse. Men at penger og gods gleder oss mer enn Guds nåde og godhet, det viser hva slags mennesker vi er og hvor dypt vi ligger etter det gruelige og jammerlige fallet. Dette ville vi ikke se eller akte på hvis ikke loven åpenbarte det for oss. Vi måtte bli i det og forderves i all evighet hvis ikke Kristus ville hjelpe oss. Derfor er nå loven og evangeliet gitt for at vi skal lære å kjenne hva vi er skyldige og hva vi igjen skal komme til.

Den kristelige lære og preken har vi, så vi har kunnskaper, Gud være lovet. Det som nå er nødvendig, er at vi formaner alle å se til at de bruker all mulig flid for å beholde den rette lære i kristenheten. For djevelen har fra de tidligste tider angrepet denne lære, ja, han bruker fremdeles alle sin krefter for å forfalske og utrydde Guds ord. Han kan ikke tåle at menneskene holder fast ved og innretter sitt liv etter ordet, men forsøker seg med tusenvis av renker og knep for å tilintetgjøre det.

Den som kan, bør derfor lære de ti bud først og fremst. De sier oss hva vi skylder Gud, og vet man ikke det, så spør man ikke etter Kristus. Da går det som det gikk oss før, da vi anså Kristus for en vred dommer, eller vi foraktet Ham på grunn av vår egen innbilte hellighet, idet vi mente at vi ikke gjorde de synder som var imot loven, og som den straffet. Vi hadde jo fornuftens naturlys og fri vilje, og når vi gjorde deretter så godt vi kunne, så måtte da Gud gi oss sin nåde.

Evangeliets hjelp

Men hvis vi skal kjenne Kristus rett som vår hjelper og Frelser, må vi først vite hva det er Han skal hjelpe oss fra. Det er nemlig ikke fra ild eller vann eller noen annen legemlig nød og fare, men fra synden og Guds vrede. Men hvor får jeg kunnskap om at jeg ligger hjelpeløs i denne jammer? Det er loven som må lære meg det. Vet jeg ikke om min skade og sykdom, så søker jeg hverken hjelp eller legedom.

Men i Kristus har vi en dobbelt hjelp. Først trer Han fram for oss hos Gud, og er våre synders skjul. For oss, sier jeg, må Han være synde-skjul, som den som tar våre synder på seg, men for Guds nådetrone, som den som er ren og syndefri, full av dyd og ære. Han brer ut sine vinger over oss, som hønen mot rovfuglene, og verner oss mot djevel, synd og død, så Gud for Hans skyld tilgir oss alt og beskytter oss mot det onde, men dog på den måten at du blir under Hans vinger; for når du er i Hans varetekt og beskjemelse, og ikke kommer bort fra den, så skal den synd som enda er i deg, ikke være synd, og det for Hans skyld, som skjuler deg med sin rettferdighet.

For det annet er det ikke nok med at Han skjuler og beskytter oss. Som hønen sørger for kyllingene, vil Han også ernære oss. Det vil si, Han gir oss sin Hellige Ånd og kraft, så vi kan begynne å elske Gud og holde Hans bud. Det skal vare til den ytterste dag; for da vil troen og dette nådeskjul opphøre. Da skal vi se Faderen umiddelbart og selv tre fram for Ham; for da er det ikke mer synd hos oss som vi trenger forlatelse for. Alt det som djevelen fra begynnelsen av har forstyrret og fordervet, skal da være gjenopprettet og fullkommet ([Apg 3,21](#)).

Kristus oppfyller loven

Det er dette som Kristus her vil lære med sitt svar og med det motspørsmål Han stiller fariseerne. Med dette vil Han ha sagt: Dere taler meget om loven, som lærer dere å elske Gud og nesten, og dog forstår dere ikke noe av den; for dere mener å ha oppfylt den, skjønt dere er langt fra dette. Den unge mann ([Matt 19,20](#)) roste seg også av at han fra ungdommen av hadde holdt alt som var befalt ham. Men Kristus sier til ham: *Vil du være fullkommen, da gå og selg det du eier... Kom så og følg meg.* Det er ensbetydende med at den som vil elske Gud rett og holde Hans bud, han må være i stand til å kunne forlate dette jordiske gods, liv og velferd. Det hører mer til enn å kjenne loven, vil Kristus si. Dere må også kjenne og eie den mann som kan hjelpe dere til å stadfeste og oppfylle lovens lære.

Men hva er det å kjenne Kristus rett? Det visste ikke disse fariseere og skriftlærde. De mente at Han

ikke var mer enn Davids sønn. Det er en slik som skal sitte på Davids stol – som er født av hans kjød og blod – og være en herre og konge enda større og mektigere enn David selv. Men han skulle bare regjere verdslig, og gjøre sitt folk til verdens herrer og bringe alle hedninger under dem, og så videre. At de trengte Ham mot den skade som døden og synden hadde påført dem, forsto de ikke. Derfor må Den Hellige Ånd forklare at Han ikke bare er Davids, men også Guds Sønn, og det ble forklart etter Hans oppstandelse.

Det taler Han ikke om her, men bare om at David i [Salme 110](#) kaller Ham sin herre. *Da nå David – sier Han – kaller ham Herre, hvordan kan han da være hans sønn?* Det er jo imot naturen at en far kaller sin sønn en herre og er ham underdanig og tjener Ham. Nå kaller David Kristus en herre, og en slik herre som Gud selv sier til: *Sett deg ved min høyre hånd*, osv. Det er: Vær som jeg, en sann Gud, som er verdig å tilbe; for det tilkommer ingen andre å sitte på Guds stol eller ved Hans høyre hånd. Han er vel så nidkjær at Han ikke deler sin stol med noen, som Han sier, [Jes 48,11](#): *Jeg vil ikke gi noen annen min ære*, osv. Setter Han nå Kristus på høyde med seg selv, så må Han være mer enn alle skapninger. Derfor stiller Han dem et vanskelig spørsmål og lar dem bry hodet med det. De forsto det dog ikke, og tiden til å forklare det offentlig var enda ikke kommet.

Men – som vår artikkel lærer oss å tro – er meningen den at Kristus er både Davids sanne naturlige sønn av hans kjød og blod, og likevel også Davids herre, som han selv må tilbe og holde for sin Gud. Å få dette til å passe sammen, var umulig for dem. – Det er forresten umulig for den menneskelige fornuft, hvis ikke Den Hellige Ånd forklarer det – nemlig hvorledes begge disse ting kunne være i Kristus: å være både Davids rette sønn og Guds Sønn.

Det fremholder Kristus for dem nå for å lære dem at det ikke er nok å ha loven, som bare viser oss hvor vi er falt fra, – men at den som vil komme til sin opprinnelige tilstand igjen, må hjelpes til det ved Kristus, Han er vel født av David etter kjødet, men ikke født i synd som David og alle andre mennesker. Han måtte unngåes uten mann av jomfruens rene blodsdråper, som var helliget ved Den Hellige Ånd for at det kunne fødes et menneske, rent og hellig og uten den minste synd.

Det er det eneste menneske som har kunnet holde og oppfylle loven. Han var et sant naturlig menneske som vi, men helt syndfri. Som en megler måtte Han tre fram for Gud, og være vårt forheng, vår skygge. Som en høne vil Han samle oss under sine vinger, og der har vi syndsforlatelse og frelse fra Guds vrede og fra helvete. Og ikke bare det, men Han gir oss endog Den Hellige Ånd, så vi også kan etterfølge Ham, og her begynne å dempe og drepe synden, inntil vi kommer til Ham og blir syndfrie og rettferdige, som Han er. Derfor er Han oppstått fra de døde, og derfor har Han satt seg hos Faderens høyre hånd at Han skal utslette og ta bort synd, død og helvete, og føre oss til en ny rettferdighet og et evig liv.

Det timelige og det evige

Disse to lærdommer skal vi fatte vel og skjelne rett mellom. Da kan vi si: Moses og loven hører til dette liv; men til hint liv må vi ha den Herre som heter Kristus, Davids sønn. Han sitter ved Guds høyre hånd og har lagt sine fiender ved sin fotskammel. Ved loven og ved våre gjerninger kan vi ikke få det evige liv. For våre gjerninger er ikke tilstrekkelige til å betale synden og overvinne fiendene. Guds Sønn har måttet komme fra himmelen, bli menneske, betale for synden med sin død og sitt blod, sette seg ved Guds høyre hånd og trå fiendene under sine føtter. Moses lærer oss hvorledes vi skal forholde oss i dette liv, men til det evige liv må vi ha den skatt som kalles Jesus Kristus, Guds Sønn, som er Herre over det evige liv.

Dette timelige og forgjengelige liv i denne verden har vi ved Gud, denne himmelens og jordens Skaper, som vi bekjenner i vår kristne tro. Men det evige og uforgjengelige liv har vi ved vår herre Jesu Kristi lidelse og oppstandelse, som vi bekjenner i den annen artikkel av vår kristne tro. Det er nødvendig for oss å ha kunnskap om disse to stykker. Læren om det fornemste og største bud – hvorledes vi skal elske Gud og nesten – må vi ha for dette liv; men den lære og erkjennelse hvem Kristus er, må vi ha for det evige liv, for at vi kan vite hvor det skal bli av oss når dette liv tar slutt. Når våre øyne skal lukkes til, må vi kunne si: Jeg tror at Jesus Kristus er Herre over det kommende

liv. På en skjult måte handler Han med meg ved sitt ord, sin kraft og sin Ånd, for at jeg også skal komme dit. Slik lever man hellig i denne verden når man tjener Gud i sannhet etter det høyeste buds forskrift. Dessuten har man etter evangeliets tilsagn det evige liv ved Kristus.

De mennesker som ikke bryr seg om denne herlige lære, må uvegerlig pådra seg en stor Guds vrede, og det må da være en stor plage at man ikke vil ta disse ord til hjerte. For hvilken lære er større og høyere enn disse to stykker? Først læres det hvorledes et menneske skal gjøre seg et paradisi og himmerike her på jorden ved å tjene Gud enten han sover, våker, går, står, spiser eller drikker. For alt hva man gjør mot sin neste, det gjør man også til behag for Gud selv. Skulle man ikke glede seg ved en sådan lære, som sier oss hvorledes vi skal tjene Gud rett? Det er ikke løse ord eller løgn, men talt av Ham som ikke kan lyve. Vi blir også lært hvorledes vi på dødsleiet kan trøste oss mot døden, idet vi vet at hvis vi ved troen har Kristus, er døpt og har mottatt avløsningen og nattverden da går vi inn i det evige liv.

Disse ord er dessverre blitt så alminnelige at det er nær sagt ingen som akter dem mer. Vi må derfor be Gud hjertelig om at Han ikke vil la oss bli så forherdet som hele verden dessverre er. Hverken bønder, borgere eller høye herrer fortjener å få minste saft eller smak av disse ord. De går som forrykte og gale, og hverken ser, hører eller tenker, og de later som om disse ord ikke angår dem. Dette er et sikkert tegn på at de er forskutt og forkastet av Gud.

Betydningen av læren om lov og evangelium

Derfor skal vi be flittig om at Gud vil la oss beholde denne lære; for det er så høye og herlige ord at intet kan sammenlignes med dem. Enhver må påse at han blir i frykt og ydmykhet, og ta disse ord til hjerte. Og blir man ikke beveget ved disse ord, er det et dårlig merke. Det viser at djevelen helt har besatt hans hjerte. I vår tid er hele verden så forherdet – og især de lærdeste og klokeste verdens barn – at de lar Gud tale så kjærlig, og likevel elsker de djevelen høyere enn Ham, som viser dem sin kjærlighet på så mange måter.

For all sin kjærlighet mot oss, sin trøst og nødvendig livsopphold fordrer Han ikke mer enn at vi skal elske Ham igjen. Han lover oss også det evige liv i sin Sønn Jesus Kristus. Likevel vil ingen tjene Ham. Men man tjener med glede Satan for den evige død – han som plager oss med krig, pest, dyrtid og alle slags ulykker til alle tider. Hvor man etter Guds befaling og Kristus til ære skulle gi litt penger, der lukker man godt til både kasse, pung og hånd. Men derimot står alt dette åpent og man gir gjerne store pengebølper til djevelens tjeneste. Slik er verden, den skjønne og edle dame. Den hører og ser vel hvor dårlig djevelen lønner sine tjenere og trelle, som her har alle slags plager, og som hisset blir lønnet med helvetes evige ild. Den hører også hvor rikelig og vel Gud lønner sine tjenere, idet Han her i tiden gir dem et paradisi og alt godt, og omsider det evige liv i Kristus Jesus, vår Herre, men verden bryr seg ikke om dette.

La oss av hjertet takke vår kjære Herre for denne lære, og med alvor påkalle Ham, og be om at Han av sin nåde vil oppholde oss ved den til evig tid! Amen.

(Preken til attende søndag etter trefoldighet, nittende søndag etter pinse.)